

Akademia Oli

Katalog wypraw / dwa warianty wieku

Bezpieczeństwo w Internecie

O1

10 kursów / 80 lekcji

Dwa warianty: 8-9 i 10-13 lat

Jedna lekcja = 45 minut

Jak wybrać i poprowadzić wyprawę

O1

Zakres bez przeciążenia

60 kursów w 6 obszarach; każdy ma 8 lekcji po 45 minut. Wybierz jeden cel i tempo pasujące do dziecka. Katalog jest menu możliwości.

Dwa sposoby uczenia

8-9 lat: konkretne karty, wybór, rysunek i rozmowa. 10-13 lat: porównanie, dowód, inny wariant i brakująca informacja.

Od przykładu do samodzielności

Wyjaśnij zasadę i pokaż przykład. Udostępnij karty. Daj spróbować z pomocą, a potem w nowej sytuacji. Wróćcie do niezrozumiałego szczegółu.

Angielski w kontekście

Zwrot ma polskie objaśnienie i pasuje do kart. Jest opcjonalny przy sprawdzaniu głównej umiejętności. Wróćcie do niego na następnej lekcji.

Plan 45 minut jest orientacyjny. Materiały służą wspólnej pracy z rodzicem lub prowadzącym. Dobierz tempo do dziecka i obserwuj jego samodzielną próbę.

Mapa wyprawy: Cyfrowy ślad i odpowiedzialność

O1-K1

Na początek

Wystarczy rozróżniać wiadomość i obrazek. Wszystkie sytuacje ćwiczymy na papierze.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko pokazuje drogę kopii, wybiera odbiorców i umie sprostować błąd bez obwiniania.

Finał wyprawy

Mapa drogi jednej publikacji z trzema punktami bezpiecznej decyzji.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Powiązana wyprawa: O6-K10. Wspólną zasadę można przypomnieć zamiast uczyć jej od początku.

Osiem przystanków: Cyfrowy ślad i odpowiedzialność

O1-K1

1. Dokąd płynie wiadomość?

Zapisanie na urządzeniu, wysłanie jednej osobie i publikacja dla grupy to różne działania.

Angielski 8-9: send, copy / 10-13: A copy can travel further.

Temat programu: Co dzieje się po kliknięciu

2. Który plakat został?

Usunięcie oryginału nie usuwa automatycznie kopii u odbiorców.

Angielski 8-9: keep, delete / 10-13: Deleting the original does not remove every copy.

Temat programu: Kopia pozostaje u odbiorcy

3. Dla kogo był ten tekst?

Wiadomość może wymagać wyjaśnienia, gdy trafia do nowej grupy.

Angielski 8-9: my group, another group / 10-13: Who was the intended audience?

Temat programu: Treść zmienia odbiorców

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K1

4. Przekaż tylko potrzebne

Przed przesłaniem sprawdź cel, odbiorców i to, czy treść jest im potrzebna.

Angielski 8-9: stop, think / 10-13: Is forwarding this message necessary?

Temat programu: Odpowiedzialność przed przekazaniem

5. Popraw dzień regat

Sprostowanie powinno jasno wskazać błąd, właściwą wersję i jej odbiorców.

Angielski 8-9: new version / 10-13: Please use the corrected version.

Temat programu: Błąd w wysłanym materiale

6. Ułóż ślady w czasie

Oś czasu pokazuje znane działania. Nie dowodzi, kto przeczytał wiadomość.

Angielski 8-9: first, then / 10-13: The timeline shows what happened.

Temat programu: Ślad działania pomaga wyjaśnić problem

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K1

7. Zatrzymaj starą mapę

Gdy wersje się różnią, sprawdź aktualność przed dalszym przesyłaniem.

Angielski 8-9: check before sending / 10-13: What might happen after forwarding?

Temat programu: Próba generalna decyzji

8. Mapa trzech decyzji

Odpowiedzialna publikacja łączy sprawdzenie wersji, dobór odbiorców i drogę poprawki.

Angielski 8-9: my safe choice / 10-13: This decision limits the spread of the mistake.

Temat programu: Mapa odpowiedzialnej publikacji

Mapa wyprawy: Hasła, MFA i przejęcie konta

O1-K2

Na początek

Dziecko zna pojęcie konta. Nie podajemy ani nie zapisujemy prawdziwych sekretów.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko odróżnia hasło od drugiego kroku i wskazuje dorosłemu bezpieczną drogę odzyskania dostępu.

Finał wyprawy

Karta ochrony fikcyjnego konta z planem reakcji na próbę przejęcia.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Osiem przystanków: Hasła, MFA i przejęcie konta

O1-K2

1. Drzwi do konta

Logowanie otwiera dostęp do konta; wylogowanie kończy sesję.

Angielski 8-9: log in, log out / 10-13: A password protects access to an account.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Konto ma cyfrowe drzwi

2. Długi, ale nie oczywisty

Długość pomaga, lecz przewidywalny tekst nadal jest słabym pomysłem na hasło.

Angielski 8-9: long password / 10-13: Avoid short and predictable passwords.

Temat programu: Dłuższy sekret trudniej odgadnąć

3. Różne klucze

Różne hasła ograniczają skutki poznania jednego z nich.

Angielski 8-9: different keys / 10-13: Use a different password for each account.

Temat programu: Jeden sekret nie otwiera wszystkiego

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K2

4. Czy to mój drugi krok?

Nie zatwierdzaj logowania, którego nie rozpoczynasz.

Angielski 8-9: second step / 10-13: Never approve a login you did not request.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Drugi krok logowania

5. Kodu nie wysyłamy

Osobie piszącej na czacie nie przekazujemy kodu do logowania.

Angielski 8-9: I need help / 10-13: I will contact support through the official route.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Kto naprawdę prosi o kod

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K2

6. Obce logowanie?

Nietypową aktywność sprawdzamy z dorosłym przez znaną drogę, bez zgadywania sprawy.

Angielski 8-9: Was it me? / 10-13: Check account activity through a trusted route.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Sygnały obcego logowania

7. Pomoc w odzyskaniu dostępu

Przy utracie dostępu zatrzymaj próby i poproś dorosłego o pomoc w odzyskaniu konta.

Angielski 8-9: ask an adult / 10-13: Recover access and end unfamiliar sessions.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Reakcja na utratę kontroli

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K2

8. Plan ochrony konta

Plan powinien obejmować zapobieganie i pomoc po problemie.

Angielski 8-9: keep the key safe / 10-13: My plan protects and restores access.

Temat programu: Karta ochrony konta

Mapa wyprawy: Phishing, oszustwa i fałszywe linki

O1-K3

Na początek

Wystarczy odczytać krótką wiadomość. Pracujemy na makietach bez czynnych linków.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko rozpoznaje nacisk, sprawdza prośbę inną drogą i wie, że po kliknięciu nadal warto prosić o pomoc.

Finał wyprawy

Detektywistyczna karta sprawdzania fikcyjnej wiadomości z uzasadnieniem decyzji.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Osiem przystanków: Phishing, oszustwa i fałszywe linki

O1-K3

1. O co prosi wiadomość?

Najpierw ustal, do jakiego działania nakłania wiadomość.

Angielski 8-9: message, trap / 10-13: What does this message ask me to do?

Temat programu: Wiadomość może zastawiać pułapkę

2. Nagroda za pośpiech?

Pośpiech i niezwykła nagroda są powodem do zatrzymania, nie dowodem prawdziwości.

Angielski 8-9: wait, free prize / 10-13: Urgency is a reason to pause.

Temat programu: Pośpiech i niezwykła nagroda

3. Sam podpis nie wystarczy

Wyświetlana nazwa i logo nie potwierdzają tożsamości nadawcy.

Angielski 8-9: check the sender / 10-13: The display name does not prove identity.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Podpis nie potwierdza nadawcy

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K3

4. Etykieta i cel linku

Napis na przycisku może różnić się od adresu. Kłódka nie potwierdza uczciwości strony.

Angielski 8-9: check the link / 10-13: A padlock does not prove a site is trustworthy.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Dokąd prowadzi link

5. Dokąd prowadzi kwadrat?

Kod QR jest drogą do treści; nie jest jej potwierdzeniem.

Angielski 8-9: scan carefully / 10-13: Preview the destination before opening it.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Kod QR także otwiera drogę

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K3

6. Sprawdź innym wejściem

Prośbę sprawdzaj drogą znaną wcześniej, a nie kontaktem z podejrzanej wiadomości.

Angielski 8-9: use the known path / 10-13: Verify the request through another channel.

Temat programu: Sprawdzenie inną drogą

7. Po kliknięciu powiedz

Po pomyłce można ograniczyć dalsze działania. Pomoc nie wymaga ukrywania błędu.

Angielski 8-9: stop and tell / 10-13: Explain exactly what you clicked or entered.

Temat programu: Po kliknięciu nadal można zareagować

8. Teczka detektywa

Wskazówki służą wyborowi sprawdzenia, a nie zgadywaniu winnego.

Angielski 8-9: I will check / 10-13: These clues justify checking through a trusted route.

Temat programu: Detektyw wiadomości

Mapa wyprawy: Gry, czaty i nieznajomi

O1-K4

Na początek

Wystarczy rozumieć, że gracz może używać wymyślnego imienia. Nie uruchamiamy prawdziwej gry.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko potrafi zakończyć naciskający kontakt i wybrać pomoc bez instalowania plików ani ujawniania sekretów.

Finał wyprawy

Mapa bezpiecznych decyzji gracza na papierowym ekranie fikcyjnej gry.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Osiem przystanków: Gry, czaty i nieznajomi

O1-K4

1. Kto jest za awatarem?

Obrazek i nazwa gracza nie potwierdzają jego tożsamości.

Angielski 8-9: avatar, player / 10-13: An avatar does not confirm who someone is.

Temat programu: Awatar nie potwierdza osoby

2. Wycisz albo wyjdź

Można ograniczyć kontakt, odrzucić zaproszenie i opuścić czat.

Angielski 8-9: mute, leave / 10-13: I can control invitations and leave the chat.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Gra ma własne narzędzia kontaktu

3. Gratis z dodatkiem?

Nie instaluj niezgodnionego pliku dla obiecanej nagrody.

Angielski 8-9: no download / 10-13: I will check this add-on before installing it.

Temat programu: Gratisy i prośby o instalację

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K4

4. Zostań przy ustalonej rozmowie

Nie musisz przenosić rozmowy do prywatnego kanału pod naciskiem.

Angielski 8-9: I will stay here / 10-13: I will not move this conversation to a private channel.

Temat programu: Przeniesienie rozmowy poza grę

5. Odmowa nie daje prawa do kodu

Deklarowana rola administratora nie uzasadnia prośby o sekret.

Angielski 8-9: ask for help / 10-13: A claimed role does not justify asking for my code.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Falszywy administrator gry

6. Zakończ bez ponownego otwierania

Najpierw przerwij nacisk i szukaj pomocy; nie otwieraj pliku ponownie dla dowodu.

Angielski 8-9: leave and tell / 10-13: Report the suspicious request without reopening the file.

Temat programu: Zakończenie kontaktu krok po kroku

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K4

7. Drużyna może poczekać

Chęć wygranej nie wymaga instalowania niesprawdzonego pliku.

Angielski 8-9: check first / 10-13: Winning does not justify installing an unverified file.

Temat programu: Drużyna pod naciskiem

8. Mapa gracza

Mapa decyzji pokazuje moment przerwania i drogę do pomocy.

Angielski 8-9: my safe game / 10-13: My decision map shows when to stop and seek help.

Temat programu: Mapa bezpiecznego gracza

Mapa wyprawy: Bezpieczne urządzenie i aktualizacje

O1-K5

Na początek

Dziecko rozróżnia urządzenie i aplikację. Ćwiczenie nie wymaga zmiany ustawień.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko wskazuje podstawowe kontrole i prosi dorosłego o sprawdzenie problemu bez zgadywania przyczyny.

Finał wyprawy

Karta przeglądu urządzenia z pięcioma kontrolami i kolejnością poprawek.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Powiązana wyprawa: O1-K7. Wspólną zasadę można przypomnieć zamiast uczyć jej od początku.

Osiem przystanków: Bezpieczne urządzenie i aktualizacje

O1-K5

1. O co dbamy?

System obsługuje urządzenie, a aplikacje wykonują zadania; oba wymagają opieki.

Angielski 8-9: device, app / 10-13: The system and apps need regular care.

Temat programu: Co chronimy w urządzeniu

2. Blokada czy wylogowanie?

Blokada ekranu ogranicza dostęp do urządzenia; wylogowanie kończy sesję konta.

Angielski 8-9: lock the screen / 10-13: Locking the device is different from signing out.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Blokada ekranu

3. Po co aktualizacja?

Aktualizacja może naprawiać błędy i słabe punkty zabezpieczeń, nie tylko zmieniać wygląd.

Angielski 8-9: update, fix / 10-13: Updates can repair security weaknesses.

Temat programu: Aktualizacja naprawia więcej niż wygląd

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K5

4. Przygotuj tablet

Przed aktualizacją warto zapisać pracę i sprawdzić warunki z dorosłym.

Angielski 8-9: save, charge / 10-13: Prepare the device before starting an update.

Temat programu: Przygotowanie do aktualizacji

5. Alarm w oknie strony

Wyskakujący komunikat nie jest sam w sobie diagnozą urządzenia.

Angielski 8-9: close the tab / 10-13: Check the device through its settings, not the pop-up.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Nieoczekiwane okno naprawy

6. Wolno nie znaczy zarażone

Objaw warto opisać przed szukaniem przyczyny.

Angielski 8-9: check the device / 10-13: A slow device needs checking, not guessing.

Temat programu: Kontrola kondycji urządzenia

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K5

7. Co najpierw?

Pierwszy krok dobieramy do konkretnego problemu i prosimy o pomoc przy zmianach.

Angielski 8-9: help me check / 10-13: Which problem should we address first?

Temat programu: Co poprawić najpierw

8. Lista przeglądu

Dobra lista mówi, co sprawdzić i po czym poznać wynik.

Angielski 8-9: my device checklist / 10-13: This checklist turns device care into specific checks.

Temat programu: Karta przeglądu urządzenia

Mapa wyprawy: Plan reagowania na incydent

O1-K6

Na początek

Dziecko potrafi opowiedzieć krótkie zdarzenie. Nie odtwarzamy ryzykownych działań.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko zgłasza fakty, wybiera pomoc i sprawdza wynik reakcji bez prowadzenia własnego dochodzenia.

Finał wyprawy

Instrukcja pierwszej reakcji z kartą zgłoszenia fikcyjnego incydentu.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Powiązana wyprawa: O1-K3. Wspólną zasadę można przypomnieć zamiast uczyć jej od początku.

Osiem przystanków: Plan reagowania na incydent

O1-K6

1. Objaw i przyczyna

Najpierw opisz widoczny objaw. Przyczyna może wymagać sprawdzenia.

Angielski 8-9: What happened? / 10-13: Describe the symptom before guessing the cause.

Temat programu: Pomyłka, awaria czy incydent

2. Nie powtarzaj kliknięcia

W oczekiwaniu na pomoc nie powtarzaj działania, które może zwiększyć problem.

Angielski 8-9: stop now / 10-13: Do not repeat the risky action while seeking help.

Temat programu: Zatrzymaj kolejne działania

3. Zgłoszenie w trzech faktach

Dobre zgłoszenie mówi, co zrobiono i co potem zaobserwowano.

Angielski 8-9: I clicked here / 10-13: The problem appeared after I opened this file.

Temat programu: Zgłoszenie oparte na faktach

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K6

4. Kto pomoże?

Wybierz zaufanego dorosłego i znaną drogę pomocy odpowiednią do zdarzenia.

Angielski 8-9: trusted adult / 10-13: Use the responsible adult and official support channel.

Temat programu: Właściwa osoba do właściwej pomocy

5. Różne zdarzenia, różne kroki

Reakcję dobieramy do faktów; nie każdy problem wymaga tych samych zmian.

Angielski 8-9: choose the right help / 10-13: Different incidents need different recovery steps.

Temat programu: Dobierz reakcję do zdarzenia

6. Po czym poznać naprawę?

Wynik trzeba sprawdzić; sam komunikat sukcesu nie opisuje całej pracy.

Angielski 8-9: check again / 10-13: What evidence shows that recovery worked?

Temat programu: Sprawdź, czy naprawa się udała

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K6

7. Dopytaj o brakujący krok

Pytania o zdarzenia pomagają bardziej niż pytania sugerujące winę.

Angielski 8-9: Tell me more / 10-13: What happened immediately before the problem?

Temat programu: Ćwiczenie z niepełnym opisem

8. Plan pierwszej reakcji

Plan łączy zatrzymanie, opis, pomoc i sprawdzenie wyniku.

Angielski 8-9: stop, tell, check / 10-13: My response plan includes a way to verify recovery.

Temat programu: Instrukcja pierwszej reakcji

Mapa wyprawy: Aplikacje, pliki i bezpieczne pobieranie

O1-K7

Na początek

Dziecko zna różnicę między oglądaniem dokumentu a uruchamianiem programu. Używamy makiet.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko dobiera potrzebne narzędzie i sprawdza źródło, typ oraz dodatkowe żądania przed pobraniem.

Finał wyprawy

Ścieżka decyzji o pliku lub aplikacji z uzasadnioną kartą wyboru.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Powiązana wyprawa: O1-K5. Wspólną zasadę można przypomnieć zamiast uczyć jej od początku.

Osiem przystanków: Aplikacje, pliki i bezpieczne pobieranie

O1-K7

1. Dokument czy instalator?

Dokument zawiera treść; instalator wprowadza program na urządzenie.

Angielski 8-9: file, install / 10-13: A document and an installer do different things.

Temat programu: Plik, aplikacja i instalator

2. Skąd i od kogo?

Przed pobraniem sprawdź miejsce udostępnienia oraz wskazanego wydawcę.

Angielski 8-9: known source / 10-13: Check the publisher and the source before downloading.

Temat programu: Źródło i wydawca

3. Nazwa może mylić

Oczekiwany rodzaj pliku powinien zgadzać się z tym, co mamy otworzyć.

Angielski 8-9: check the file / 10-13: The file type should match what I expected.

Temat programu: Nazwa może udawać inny plik

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K7

4. Który przycisk?

Duży przycisk pobierania może być reklamą innego produktu.

Angielski 8-9: Which button? / 10-13: A large download button may be an advertisement.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Przycisk pobrania i reklama

5. Dodatkowy program?

Nieoczekiwany dodatek jest powodem przerwania instalacji i sprawdzenia jej z dorosłym.

Angielski 8-9: no extra app / 10-13: Stop if installation adds unexpected software.

Temat programu: Instalacja prosi o więcej

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K7

6. Pobrane to dopiero plik

Samo pobranie nie potwierdza bezpieczeństwa. Nie wyłączaj ochrony dla nieznanego pliku.

Angielski 8-9: check before opening / 10-13: Do not disable protection to open an unknown file.

Temat programu: Pobrane nie znaczy bezpieczne

7. Zrób mapę bez dodatku

Nowy program nie jest potrzebny, jeśli posiadane narzędzie wystarcza do zadania.

Angielski 8-9: I can use this / 10-13: Can I complete the task without installing another app?

Temat programu: Zadanie bez zbędnego programu

8. Droga przed pobraniem

Decyzja zależy od celu, źródła, typu pliku i dodatkowych żądań.

Angielski 8-9: check the source / 10-13: My decision depends on purpose, source and file type.

Temat programu: Ścieżka decyzji o pobieraniu

Mapa wyprawy: Wi-Fi, logowanie i bezpieczeństwo poza domem

O1-K8

Na początek

Dziecko zna urządzenie i logowanie. Nie łączymy się z prawdziwymi sieciami.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko sprawdza połączenie z odpowiedzialną osobą, ogranicza zbędne logowanie i planuje koniec sesji.

Finał wyprawy

Karta podróznego z decyzjami dotyczącymi sieci, logowania i zakończenia sesji.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Powiązana wyprawa: O6-K5. Wspólną zasadę można przypomnieć zamiast uczyć jej od początku.

Osiem przystanków: Wi-Fi, logowanie i bezpieczeństwo poza domem

O1-K8

1. Droga przez sieć

Urządzenie korzysta z sieci, aby połączyć się z usługą.

Angielski 8-9: network, connect / 10-13: The device connects to a service through a network.

Temat programu: Urządzenie łączy się przez sieć

2. Dwie podobne sieci

Sam znany napis nie potwierdza właściwej sieci.

Angielski 8-9: ask which network / 10-13: Confirm the network with the responsible person.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Nazwa sieci nie wystarcza

3. Połączenie czy instalacja?

Nieoczekiwane żądanie programu lub sekretu wymaga zatrzymania i sprawdzenia.

Angielski 8-9: stop and ask / 10-13: Do not install unexpected software just to connect.

Temat programu: Nie każda prośba należy do połączenia

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K8

4. Wspólny komputer

Zamknięcie karty nie musi kończyć sesji konta.

Angielski 8-9: do not save / 10-13: Closing a tab may leave the session active.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Wspólny komputer, własna sesja

5. Można poczekać

Nie każde zadanie wymaga natychmiastowego logowania.

Angielski 8-9: work offline / 10-13: Can this task wait until I use a trusted device?

Temat programu: Praca możliwa bez logowania

6. Tabletu nie ma

Zgubienie urządzenia zgłoś dorosłemu; szukanie i ochrona dostępu mogą wymagać jego pomocy.

Angielski 8-9: My tablet is missing / 10-13: Tell an adult and protect access while locating the device.

Temat programu: Zgubione lub pozostawione urządzenie

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K8

7. Trzy decyzje w podróży

Można odmówić niepotwierdzonego połączenia i dokończyć zadanie później.

Angielski 8-9: connect carefully / 10-13: If I cannot verify the connection, I can wait.

Temat programu: Podróż z trzema decyzjami

8. Karta podróżnego

Plan podróży obejmuje sprawdzenie połączenia, potrzebę logowania i zakończenie sesji.

Angielski 8-9: check, work, log out / 10-13: My travel plan includes a safe end to every session.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Karta bezpiecznego podróżnego

Mapa wyprawy: Kopie zapasowe i odzyskiwanie pracy

O1-K9

Na początek

Dziecko rozróżnia plik i urządzenie. Nie usuwamy żadnej prawdziwej pracy.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko wybiera kopię w innym miejscu, opisuje wersje i sprawdza, co udało się odzyskać.

Finał wyprawy

Plan kopii projektu wraz z udokumentowaną próbą odzyskania fikcyjnego pliku.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Osiem przystanków: Kopie zapasowe i odzyskiwanie pracy

O1-K9

1. Zapisz zanim zamkniesz

Niezapisane zmiany mogą nie dać się odzyskać.

Angielski 8-9: save my work / 10-13: Unsaved changes may not be recoverable.

Temat programu: Zapisana praca i utracona praca

2. Nazwij wersję jasno

Nazwa z datą lub numerem pomaga rozróżnić wersje, lecz warto sprawdzić zawartość.

Angielski 8-9: version one / 10-13: A clear filename helps identify the correct version.

Temat programu: Porządek nazw i wersji

3. Kopia poza urządzeniem

Kopia na tym samym urządzeniu może zniknąć razem z nim.

Angielski 8-9: another place / 10-13: A backup should survive the loss of the original device.

Temat programu: Kopia w tym samym miejscu

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K9

4. Lustrzane zmiany

Synchronizacja może przenosić usunięcia. Kopia historyczna może zachować wcześniejszą wersję.

Angielski 8-9: keep an older copy / 10-13: Synchronisation may also copy an accidental deletion.

Temat programu: Synchronizacja a kopia zapasowa

5. Kiedy robić kopię?

Rytm kopii powinien odpowiadać ważnym zmianom pracy.

Angielski 8-9: copy after changes / 10-13: The backup schedule should match important changes.

Temat programu: Rytm tworzenia kopii

6. Otwórz i porównaj

Próba odzyskania obejmuje otwarcie kopii i porównanie z oczekiwaną treścią.

Angielski 8-9: open the copy / 10-13: Test recovery and check that the work is complete.

Temat programu: Próba odzyskania

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K9

7. Awaria w środę

Najnowsza dostępna kopia może nie zawierać ostatnich zmian.

Angielski 8-9: restore and finish / 10-13: Which changes are missing from the latest backup?

Temat programu: Awaria w połowie projektu

8. Plan z próbą odzyskania

Plan kopii jest użyteczny, gdy wskazuje miejsce, moment i sprawdzony sposób odzyskania.

Angielski 8-9: my backup works / 10-13: My recovery test shows which version can be restored.

Temat programu: Plan kopii sprawdzony w praktyce

Mapa wyprawy: Bezpieczne zakupy i płatności w grach

O1-K10

Na początek

Dziecko rozpoznaje cenę. Wszystkie monety i płatności są papierowe, a zakup wymaga ustaleń z opiekunem.

Co będzie nową umiejętnością?

Dziecko porównuje pełny koszt, opłaty powtarzane i niepewny wynik przed decyzją z opiekunem.

Finał wyprawy

Karta decyzji zakupowej z kosztorysem i planem reakcji na niechcianą opłatę.

Do każdej lekcji są karty dziecka i wskazówki dla rodzica: gotowy przykład, własna próba i nowa sytuacja. Można czytać wspólnie i odpowiadać ustnie.

Osiem przystanków: Bezpieczne zakupy i płatności w grach

O1-K10

1. Monety też kosztują

Wirtualne monety mogą być kupowane za prawdziwe pieniądze.

Angielski 8-9: coins, price / 10-13: Virtual currency can have a real cost.

Pomoc do ćwiczenia: wykres lub plansza do porównania danych (w karcie dziecka).

Temat programu: Wirtualne monety mają koszt

2. Sprawdź sumę

Przed potwierdzeniem sprawdź całkowity koszt, a nie tylko pierwszą cenę.

Angielski 8-9: How much? / 10-13: Check the total before confirming a purchase.

Pomoc do ćwiczenia: wykres lub plansza do porównania danych (w karcie dziecka).

Temat programu: Cena przed potwierdzeniem

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K10

3. Raz czy co miesiąc?

Próbny dostęp może przechodzić w kolejne opłaty; sprawdź warunki z opiekunem.

Angielski 8-9: pay once, every month / 10-13: A trial may lead to recurring charges.

Pomoc do ćwiczenia: wykres lub plansza do porównania danych (w karcie dziecka).

Temat programu: Jednorazowo czy co miesiąc

4. Skrzynka bez gwarancji

Zapłata za losowy zestaw nie gwarantuje wybranego przedmiotu.

Angielski 8-9: random box / 10-13: Paying does not guarantee the item I want.

Pomoc do ćwiczenia: papierowa makieta ekranu lub formularza (w karcie dziecka).

Temat programu: Losowy przedmiot bez gwarancji

5. Prywatna okazja?

Nie przysyłaj kodów płatniczych prywatnemu sprzedawcy pod naciskiem.

Angielski 8-9: ask before buying / 10-13: Do not send payment codes to a private seller.

Temat programu: Płatność poza uzgodnionym sklepem

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K10

6. Wspólny limit

Zakup powinien mieścić się w uzgodnionym budżecie, a rezygnacja jest możliwa.

Angielski 8-9: my limit / 10-13: Every purchase should fit the agreed budget.

Pomoc do ćwiczenia: wykres lub plansza do porównania danych (w karcie dziecka).

Temat programu: Plan kosztów z opiekunem

7. Niechciana opłata

Pomyłkę zgłoś opiekunowi i wspólnie sprawdźcie historię transakcji.

Angielski 8-9: I bought it by mistake / 10-13: Check the transaction history with an adult.

Temat programu: Niechciana opłata

Bezpieczeństwo w Internecie

O1-K10

8. Karta decyzji zakupowej

Decyzję wspierają cel, pełny koszt, powtarzane opłaty i uzgodnienie z opiekunem.

Angielski 8-9: check before buying / 10-13: My decision considers total cost and recurring charges.

Pomoc do ćwiczenia: wykres lub plansza do porównania danych (w karcie dziecka).

Temat programu: Karta decyzji zakupowej

Wskazówki i źródła dla dorosłych

O1

Zasady wspólnej pracy

Pracujemy na fikcyjnych wiadomościach i wynikach. Rodzic chroni prywatność, respektuje odmowę i bierze odpowiedzialność za realne sprawy bezpieczeństwa. Prawdziwe ustawienia sprawdza w aktualnej dokumentacji.

Podstawa wskazówek

NASK: Bezpieczne dziecko online

www.nask.pl

UNESCO: Guidance for generative AI in education and research

www.unesco.org

EEF: Metacognition and Self-Regulated Learning

educationendowmentfoundation.org.uk

Źródła zweryfikowano 18.10.2026. Wspierają sposób uczenia i ochronę dziecka. Redakcja programu: 18.10.2026.

